SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1446

av Lars Isacsson m.fl. (S)

Kommunala lantmäterimyndigheter för en effektivare samhällsbyggnad

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra möjligheterna för kommuner att inrätta kommunala lantmäterimyndigheter, även i samverkan, för att bidra till kortare handläggningstider och en effektivare samhällsbyggnadsprocess och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

När företag vill investera och människor behöver bostäder måste mark- och fastighetsfrågorna kunna hanteras inom rimlig tid. Långa väntetider vid fastighetsbildning kan försena byggprojekt, öka kostnaderna och bromsa utvecklingen.

I Dalarna är detta viktigt när industrin växer och kommunerna behöver skapa förutsättningar för bostäder, verksamhetsmark och infrastruktur. Även mindre projekt, som en avstyckning för ett nytt hus eller en förändring av en företagsfastighet, behöver en fungerande handläggning.

Kommunala lantmäterimyndigheter kan bidra med lokal kunskap och en nära koppling till kommunernas planarbete. Det kan underlätta samordningen mellan detaljplanering och fastighetsbildning. Regeringen bör därför förbättra möjligheterna för fler kommuner att inrätta en egen lantmäterimyndighet när det finns förutsättningar för en stabil och rättssäker verksamhet.

För mindre kommuner kan det vara svårt att på egen hand upprätthålla tillräcklig bemanning och specialistkompetens. Möjligheten att inrätta en gemensam lantmäterimyndighet bör därför utvecklas. Genom samverkan kan kommuner dela på kompetens och få ett mer hållbart underlag för verksamheten.

Frågan har behandlats i utredningen En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten, SOU 2025:98. Utredningen bedömer att det finns anledning att avvakta med att tillåta gemensamma kommunala lantmäterimyndigheter. Jag anser att regeringen bör gå vidare med att skapa förutsättningar för sådan samverkan.

Myndighetsutövningen ska vara självständig och opartisk, också när kommunen själv är markägare eller part i ett ärende. Tydliga krav på kompetens, tillsyn och oberoende måste därför gälla. Förändringarna behöver också utformas så att den samlade kapaciteten stärks och handläggningen fungerar i hela landet.

Målet är att människor, företag och kommuner ska få sina ärenden hanterade rättssäkert och inom rimlig tid. Bättre möjligheter till kommunala lantmäterimyndigheter och samverkan kan bidra till att investeringar blir verklighet och samhällen kan utvecklas.

Lars Isacsson (S)

Peter Hultqvist (S) *Marie Olsson (S)*